

14626 - Оё тағйири ном тақдирро тағйир медиҳад?

савол

Оё тағйири ном тақдирро тағйир медиҳад?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Иваз кардани номҳо тақдирро тағйир намедиҳад, аммо ин амр метавонад ба шахс ва ҳаёти ӯ таъсире дошта бошад.

Бухорӣ (6190) аз Ибни Мусаййиб аз падараш ривоят кардааст, ки падари ӯ ба назди паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) омад. Паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) гуфт: Номат чист? Ӯ гуфт: Ҳазн (Сахтӣ). Паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) гуфт: Ту Саҳл (осонӣ) ҳастӣ. Ӯ гуфт: Ман номро, ки падарам ба ман гузошт, иваз намекунам. Ибни Мусаййиб гуфт: То ҳол дар мо сахтӣ вучуд дорад.

Ибораи: (То ҳол дар мо сахтӣ вучуд дорад).

Ҳофиз дар китоби Ал-Фатҳ гуфт:

Довудӣ гуфтааст: Ин маънои онро дорад, ки дар ахлоқи онҳо сахтӣ буд, ба истиснои Саид, ки танҳо ба хоҳири Аллоҳ ғазаб мекард.

Дигарон гуфтанд: Он ба сахтиро, ки дар ахлоқи онҳо боқӣ мондааст, ишора мекунад.

Насабшиносон гуфтаанд, ки насли ӯ бо хулқи баде шинохта мешуданд, қариб ки дар ҳамаи онҳо хулқи бад дида мешуд. Поёни сухан.

Ибни Қаййим гуфтааст:

Азбаски номҳо дорои маъноҳои ҳастанд, мантикист, ки бояд байни ном ва маъно алоқаи

муносибе бошад ва маъно набояд комилан бегона бошад, ки бо ном иртиботе нашошта бошад. Зеро ҳикмати Аллоҳи Ҳаким онро рад мекунад ва воқеият бар акси он шаҳодат медиҳад. Балки номҳо ба чизҳои ном ниҳода шуда таъсир доранд ва чизҳои ном ниҳода шуда аз номҳои худ, дар ҳуҷияи зишти, сабукию вазнинӣ, нармию сахтӣ таъсир мегиранд. Чуноне, ки мегӯянд:

Хеле кам чашмонат соҳиби лақабро мебинанд, магар ин ки агар дар лақаби ӯ андеша намоӣ, маънои онро меёбӣ.

"Зоду-л-маъод" (2/336)

Аллоҳ донотар аст.